

การประเมินหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้
ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา*

AN EVALUATION OF SCHOOL CURRICULUM IN FOREIGN
LANGUAGES SUBSTANCE (ENGLISH) AT TESSABAL 3
(WATSALAHUAYANG) SCHOOL, SONGKHLA PROVINCE

วจิราภรณ์ สังข์แก้ว**
ดร. พรพิมล พรพิริขันธ์***
ดร. นพเก้า ณ พัทลุง****

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาในด้านความสอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) 2) ประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล 3) ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของสถานศึกษา 4) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำแนวคิดการประเมินที่เน้นจุดมุ่งหมายเป็นหลัก (Goal - Attainment Model) ของไทเลอร์ (Tyler) มาประยุกต์ใช้ในการประเมินองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตร การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 265 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 9 คน คณะกรรมการบริหารหลักสูตรจำนวน 7 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 115 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 134 คน

* ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน.

** นิสิตปริญญาโท การศึกษามหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน.

*** ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

**** กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์.

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถามจำนวน 4 ฉบับ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน จำนวน 2 ฉบับ

ผลการวิจัยพบว่าการประเมินด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ช่วงชั้นที่ 1 มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นทุกข้อ ส่วนจุดมุ่งหมายของหลักสูตรช่วงชั้นที่ 2 มีความสอดคล้องจำนวน 7 ข้อ และไม่สอดคล้องจำนวน 7 ข้อ ผลการประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยรวมผ่านเกณฑ์ที่กำหนด แต่มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมว่า ควรปรับปรุงด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ในด้านบุคลากร ด้านสื่อการเรียนการสอน รูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอน การนิเทศติดตามผล การวัดผลประเมินผล และความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และ ชุมชน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์เป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ที่ระดับ ร้อยละ 75 โดยช่วงชั้นที่ 1 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 61.01 ส่วนช่วงชั้นที่ 2 นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์เฉลี่ยร้อยละ 45.35

Abstract

The objectives of this research were: 1) to assess the aims of the educational-institution curriculum in terms of the correspondence of the expected annual learning outcome with the stage learning standard for the foreign-language (English) learning substance group; 2) to assess the conduct of learning experience with respect to contents, instructional activities, instructional media, and measurement and evaluation; 3) to assess the learning achievement of the students who completed the program of the above substance group of the first and second stages of the educational institutions concerned; 4) to compare the students' learning achievement in English with the goals of the said curriculum. For the study, Tyler's Goal-Attainment Model was applied to the assessment of three components: the aims of the curriculum, the conduct of learning experience, and the learning achievement, with a comparison being made between the students' learning achievement and the goals of the curriculum.

The target group for the research consisted of 265 subjects as follows: nine experts in curriculum development and the conduct of English-language learning, seven members of curriculum administration committees, 115 students of primary grade 3 in the 2006 academic year, and 134 students of primary grade 6 in the 2006 academic year.

The research instruments were four questionnaires and two tests of learning achievement in English.

The research findings were as follows. On the assessment of the learning outcome of the curriculum, correspondence existed for all items of the first stage and for seven items of the second stage, with seven items not corresponding. The conduct of learning experience passed the criterion as a whole. On curriculum management, it was suggested that these areas be improved: personnel, instructional media, instructional formats, supervision and monitoring, measurement and evaluation, and cooperation with students' guardians and community in the conduct of education. The students' learning achievements did not pass the criterion, with the students of the first stage averaging 61.01 per cent and those of the second stage averaging 45.35 per cent, the criterion by the goal of the curriculum being 75 per cent.

คำสำคัญ

หลักสูตรสถานศึกษา, การประเมินหลักสูตร, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ จัดเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานสำคัญที่ผู้เรียน ทุกคนต้อง เรียนรู้ โดยได้รับการจัดลำดับความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่สอง กล่าวคือเป็นสาระการเรียนรู้ ที่เสริมสร้างพื้นฐาน ความเป็นมนุษย์และสร้างศักยภาพในการคิดและการกระทำของคนอย่างสร้างสรรค์ ภาษาอังกฤษได้รับการ กำหนดให้ผู้เรียนเรียนในทุกช่วงชั้น โดยสถานศึกษาสามารถจัดเป็นสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่ผู้เรียนทุกคน ต้องเรียน และจัดเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมที่มีความลึกและเข้มข้นขึ้น หรือเป็นรายวิชาใหม่ให้ผู้เรียน ได้เลือก เรียนตามความถนัด ความสนใจ ความต้องการและความแตกต่างระหว่างบุคคล ตั้งแต่ช่วงชั้นที่ 2 ขึ้น ไป ส่วนภาษาต่างประเทศอื่น ๆ เช่น ภาษาฝรั่งเศส เยอรมัน จีน ญี่ปุ่น และภาษาเพื่อนบ้าน เช่น ลาว เขมร พม่า ยาวี มาเลย์ ฯลฯ ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษาที่จัดทำเป็นสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม การเรียน ภาษาต่างประเทศไม่ได้เรียนเพื่อความรู้เกี่ยวกับภาษาเท่านั้น แต่เรียนภาษาเพื่อให้สามารถใช้ภาษา เป็นเครื่องมือ ในการติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งใน ชีวิตประจำวัน และการงานอาชีพ การที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาได้ถูกต้องคล่องแคล่วและเหมาะสมจึงขึ้นอยู่กับการพัฒนาทักษะการใช้ภาษา ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนภาษาที่ดี ผู้เรียนต้องมีโอกาสได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาให้มากที่สุดทั้งใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียนการจัดการกระบวนการเรียนการสอนต้องสอดคล้องกับธรรมชาติ ลักษณะเฉพาะ ทางภาษา กิจกรรมทางภาษา และกิจกรรมการฝึกผู้เรียนให้รู้วิธีการเรียนภาษาด้วยตนเองควบคู่ไปด้วย อันนำไป สู่การเป็นผู้เรียนที่พึ่งตนเองได้ (Learner – Independence) และสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong – Learning) โดยใช้ภาษาต่างประเทศ เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนรู้อื่น ๆ ในการศึกษาต่อ รวมทั้ง การประกอบอาชีพซึ่งเป็นจุดหมายสำคัญประการหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544 : 1)

ที่ผ่านมาการจัดการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศของสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่สามารถทำให้ผู้เรียนใช้ ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ที่มีความ หลากหลายในยุคสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ จากการสุ่มรายงานผลทางการศึกษาระดับชาติ (GAT) ในปีพุทธศักราช 2545 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาพรวมทั้งประเทศได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 41.65 (สำนักทดสอบทางการศึกษา : 2549) ซึ่งจัดว่าค่อนข้างต่ำ

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา ซึ่งเป็น โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครสงขลา สภาพชุมชนที่เป็นเขตพื้นที่บริการ โดยรอบเป็นชุมชนแออัด ผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีฐานะยากจน มีอาชีพประมง อาชีพรับจ้างทั่วไป ฯลฯ นักเรียนต้องช่วยผู้ปกครองประกอบอาชีพ ขาดเรียนบ่อย ครอบครัวมีคามารดาหย่าร้าง หรือแยกกันอยู่ นักเรียนอยู่ในอุปการะของ ปู่ย่า ตายาย นักเรียน ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 80 และนับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ 20 ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาพบว่า ทางโรงเรียนได้พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ และใช้มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2546 นับเวลาในการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเวลา 4 ปี ยังไม่มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และจากผลการประเมินคุณภาพระดับชาติของนักเรียน (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2548 ปรากฏว่า ผลการสอบวิชาภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 36.26

และนักเรียนจำนวนร้อยละ 51.20 อยู่ในระดับต้องปรับปรุง จากความสำคัญ และสภาพปัญหาดังกล่าวจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่น่าเชื่อถือเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการนำผลที่ได้มาพิจารณาหาแนวทางในการปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม สอดคล้องกับมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา ในด้านความสอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
2. เพื่อประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล
3. เพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ของสถานศึกษา
4. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 9 คน
2. คณะกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 7 คน
3. นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 115 คน และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2549 จำนวน 134 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยมี 2 ชนิด คือ 1) แบบสอบถาม จำนวน 4 ฉบับ 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ จำนวน 2 ฉบับ มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถาม สำหรับผู้เชี่ยวชาญ คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและครูผู้สอน จำนวน 4 ฉบับ ดังนี้
  - 1.1 แบบสอบถามฉบับที่ 1 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ สอบถามเกี่ยวกับความสอดคล้องระหว่างผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ)
  - 1.2 แบบสอบถามฉบับที่ 2 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของหลักสูตรสถานศึกษาในด้านความชัดเจนของภาษา ความเหมาะสมของขอบข่ายการเรียนรู้ ความสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียน เกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ

1.3 แบบสอบถามฉบับที่ 3 สำหรับผู้เชี่ยวชาญ สอบถามเกี่ยวกับระดับความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ในด้านเนื้อหา ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดผลประเมินผล

1.4 แบบสอบถามฉบับที่ 4 สำหรับคณะกรรมการบริหารหลักสูตร มีลักษณะเป็นคำถาม สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียน ประกอบด้วยแบบทดสอบ จำนวน 2 ฉบับ ดังนี้

2.1 ฉบับที่ 1 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

2.2 ฉบับที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยทักษิณ ถึงผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย เรื่องการประเมินหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของ โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง)
2. ติดต่อกลุ่มเป้าหมายเพื่อกำหนดวันเวลาในการเก็บข้อมูล
3. จัดเตรียมแบบสอบถามและแบบทดสอบให้เพียงพอ
4. ดำเนินการจัดเก็บข้อมูล โดยผู้วิจัยจะทำการส่งแบบสอบถามถึงผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ซึ่งประกอบด้วย เป็นอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 คน ศีษานิเทศก์ จำนวน 3 คน และครูผู้สอน จำนวน 3 คน
5. จัดประชุม คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย ผู้บริหาร จำนวน 2 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศและครูผู้สอน จำนวน 3 คน
6. ทำการทดสอบกลุ่มประชากรที่เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยตัวเอง ในวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2550

สรุปผล

ในการสรุปผลการค้นคว้า ผู้วิจัยได้นำเสนอ 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ผลการประเมินจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

วิเคราะห์ผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คน ซึ่งมีอาจารย์ระดับอุดมศึกษา จำนวน 3 คน ศีษานิเทศก์ จำนวน 3 คน ครูผู้สอนจำนวน 3 คน สรุปผล ได้ดังนี้

1.1 ผลการประเมินความสอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีกับมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) โดยรวมช่วงชั้นที่ 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และช่วงชั้นที่ 2 มีค่าดัชนีสอดคล้อง ผ่านเกณฑ์ จำนวน 7 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 7 ข้อ (1. ใช้ภาษาง่าย ๆ เพื่อแสดงความรู้สึกรักของตนและบอกเหตุผล โดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ รวมทั้งเลือกวิธีการเรียนภาษาต่างประเทศที่ได้ผล 2. ใช้ภาษาต่างประเทศ

สื่อสารกับบุคคลภายในสถานศึกษา 3.อ่านออกเสียงคำประโยคและข้อความง่าย ๆ ได้ถูกต้องตามหลักการออกเสียง 4. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ที่ใกล้ตัว 5. เข้าใจบทสนทนาเรื่องสั้น เรื่องเล่าและนิทาน 6. รู้จักขนบธรรมเนียมประเพณี เทศกาลงานฉลองในวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา 7. สนใจเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม) ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้เชี่ยวชาญ คือ ควรมีการจัดกลุ่มผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีที่มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันเข้าเป็นหน่วยบูรณาการภายในกลุ่มสาระเพื่อความสะดวกในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อลดจำนวนเวลาสอน ลดภาระงานของนักเรียน และเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้

1.2 ผลการประเมินความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่มีต่อการกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีของหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 ด้านความชัดเจนของภาษา โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านความเหมาะสมของขอบข่ายการเรียนรู้ โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านความสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ช่วงชั้นที่ 2 ด้านความชัดเจนของภาษา โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านความเหมาะสมของขอบข่ายการเรียนรู้ โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านความสอดคล้องกับวัยของผู้เรียน โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ

2. ผลการประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ สรุปได้ดังนี้

2.1 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ด้านเนื้อหา โดยรวมผ่านเกณฑ์ ยกเว้นการจัดวางเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยรวมผ่านเกณฑ์ ยกเว้นการจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นทักษะกระบวนการทางภาษา ด้านสื่อการเรียนการสอน โดยรวมผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมผ่านเกณฑ์ ยกเว้นการประเมินตามสภาพจริงและจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญ สรุปได้ว่าการวัดผลประเมินผล ควรมีการวัดผลและประเมินผลตามสภาพจริงและควรกำหนดเกณฑ์การประเมินไว้ให้ชัดเจน

2.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา จากคณะกรรมการบริหารหลักสูตร จำนวน 7 คน ดังนี้คือ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน หัวหน้างานวิชาการ จำนวน 2 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้และครูผู้สอน จำนวน 3 คน ผลการวิเคราะห์ พบว่า ด้านบุคลากร ผู้บริหารควรลดกิจกรรมเกี่ยวกับชุมชนให้น้อยลง ควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง จัดหาสื่อที่ทันสมัย จัดอบรมเทคนิคการสอนใหม่ ๆ ให้แก่ครูผู้สอน ควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง ด้านครูผู้สอนควรจัดหาครูที่มีความรู้ความชำนาญ และมีประสบการณ์ในการสอนภาษาอังกฤษให้เพียงพอ ส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง ในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน ทักษะการสื่อสาร การใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ การนำหลักสูตรไปใช้ ด้านนักเรียน พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ นักเรียนขาดความกระตือรือร้นในการเรียน มีเจตคติที่ไม่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ ขาดการฝึกฝนอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากสภาพปัญหาของตนเอง และครอบครัว ดังนั้น คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรส่งเสริมให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ควรจัดหาสื่อนวัตกรรมใหม่ และใช้เทคนิคการสอนที่หลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ และเห็นความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ ควรจัดกิจกรรม

ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษอย่างสม่ำเสมอและควรสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรม เพื่อพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้นักเรียน มีการวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ด้านผู้ปกครองพบว่า ผู้ปกครองไม่เข้าใจหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนไม่เห็นความสำคัญในการเรียนภาษาอังกฤษ มีฐานะยากจน ไม่มีเวลาดูแลติดตามดูแลการเรียนของนักเรียน ดังนั้นควรมีการประชุมชี้แจงให้ความรู้ เรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้ปกครอง ควรมีการติดต่อประสานงานเพื่อแก้ปัญหาการเรียนการสอนและรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครองอย่างต่อเนื่อง ด้านชุมชนมีปัญหาซับซ้อน ไม่มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอน การจัดส่งสภาพแวดล้อมไม่เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนั้นควรมีการประชาสัมพันธ์กิจกรรมการเรียนการสอน ของโรงเรียนและจัดนิทรรศการหรือจัดแสดงผลงานของนักเรียนสู่ชุมชน

ด้านสื่อการเรียนรู้พบว่า สื่อมีจำนวนน้อย ไม่ทันสมัย อยู่ในสภาพไม่สามารถใช้งาน โรงเรียนไม่มีศูนย์สื่อไว้บริการ การเตรียมสื่อการเรียนการสอนล่วงหน้าของครูผู้สอนไม่สม่ำเสมอ ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาสื่อให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีความทันสมัยและหลากหลาย ควรอบรมให้ความรู้แก่ครู ในการสร้างและพัฒนาสื่อการเรียนการสอน จัดตั้งศูนย์สื่อไว้บริการ ควรมีการนิเทศติดตามผลการใช้สื่ออย่างต่อเนื่อง

ด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า กิจกรรมการเรียนรู้ไม่หลากหลาย ไม่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดอบรมเทคนิคการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้แก่ครูผู้สอนและควรมีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ด้านแหล่งเรียนรู้พบว่า ห้องปฏิบัติการทางภาษาชำรุดตามระยะเวลาอยู่ในสภาพใช้งานไม่ได้ และจำนวนห้องไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องสมุดมีหนังสือและเอกสารภาษาอังกฤษจำนวนน้อย เจ้าหน้าที่ห้องสมุด มีไม่เพียงพอ บริการไม่ทั่วถึง และขาดการส่งเสริมให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างจริงจัง ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรจัดสรรงบประมาณในการซ่อมแซมและเพิ่มห้องปฏิบัติการทางภาษาให้เพียงพอกับนักเรียน จัดหาหนังสือและวารสารภาษาอังกฤษให้นักเรียนได้ศึกษาเพิ่มเติม โดยจัดเป็นมุม แหล่งเรียนรู้ และจัดหาอัตรากำลังเพิ่มหรือ ให้นักเรียนเป็นผู้บริการห้องสมุด นำแหล่งเรียนรู้ในชุมชนมาบูรณาการให้เหมาะสมกับกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จาก ชุมชนใกล้เคียง เช่น ตลาด วัด เป็นต้น ควรจัดตั้งเครือข่ายการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และส่งเสริมให้ผู้เรียน ไปเรียนรู้ หรือเชิญบุคลากรมาจัดกิจกรรมในโรงเรียน

ด้านการวัดผลและประเมินผล พบว่า การวัดผลและประเมินผลไม่ครอบคลุมทุกทักษะและนักเรียนทุกคน การวัดผลประเมินผลไม่ต่อเนื่อง ดังนั้นคณะกรรมการบริหารหลักสูตร ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ด้านการวัดผลและประเมินผลแก่ครูผู้สอน และมีการนิเทศติดตามผลอย่างต่อเนื่อง

ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ของคณะกรรมการบริหารหลักสูตร สรุปได้ดังนี้คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษควรเน้นให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง สามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารหรือเพื่อการท่องเที่ยวได้

3. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา ช่วงชั้นที่ 1 พบว่า ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61.01 ช่วงชั้นที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.35

4. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา ช่วงชั้นที่ 1 โดยรวมไม่ผ่านเกณฑ์ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 15 คน ช่วงชั้นที่ 2 โดยรวม ไม่ผ่านเกณฑ์ นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 2 คน

อภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา ซึ่งมีประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

ผลการประเมินความสอดคล้องของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังกับมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) โดยรวม ช่วงชั้นที่ 1 มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ช่วงชั้นที่ 2 มีค่าดัชนีสอดคล้อง ผ่านเกณฑ์ จำนวน 7 ข้อ ไม่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 7 ข้อ จากข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้เชี่ยวชาญคือ ควรจะมีการจัดกลุ่มผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปีที่มีความสอดคล้อง สัมพันธ์กันเข้าเป็นหน่วยบูรณาการภายในกลุ่มสาระเพื่อความสะดวกในการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อลดจำนวนเวลาสอน และลดภาระงานของนักเรียน ซึ่งสอดคล้องกับกรมวิชาการ (2546 : 12) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่า การกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวังรายปี/รายภาคและสาระการเรียนรู้ให้เหมาะสม ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงสัดส่วนเวลา วัย ระดับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของท้องถิ่น เพื่อให้การจัดทำหลักสูตร สาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศมีความสอดคล้อง มาตรฐานการเรียนรู้และครอบคลุมคุณภาพ ช่วงชั้นรายปี/รายภาค

2. ผลการประเมินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ พบว่า ผลการประเมิน โดยรวมผ่านเกณฑ์ ยกเว้นการจัดวางเนื้อหาวิชาให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดกิจกรรมการสอนที่เน้นกระบวนการทางภาษาและการวัดผล และประเมินผลตามสภาพจริง ซึ่งผู้วิจัยคิดว่าผู้สอนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดการเรียนสอนที่เน้นกระบวนการทางภาษาและการประเมินตามสภาพจริง ซึ่งสอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 56) ที่ได้รายงานการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษา ไว้ว่า ปัญหาและอุปสรรคในการใช้หลักสูตรคือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร ไม่ชัดเจนทั้งในด้าน การจัดการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ครูมีเวลาน้อย ไม่มีเวลาเพียงพอสำหรับการศึกษาให้ลึกซึ้ง

3. ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) จังหวัดสงขลา พบว่าช่วงชั้นที่ 1 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 61.01 ช่วงชั้นที่ 2 ได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 45.35 และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา (ร้อยละ 75) ช่วงชั้นที่ 1 และช่วงชั้นที่ 2 ไม่ผ่านเกณฑ์ ผู้วิจัยมีความเห็นว่าการพัฒนาหลักสูตร กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) โรงเรียนเทศบาล 3 (วัดศาลาหัวยาง) จังหวัดสงขลา ควรปรับปรุงด้านความร่วมมือระหว่างโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน การบริหารจัดการหลักสูตร ปัจจัยด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ สื่อเอกสารประกอบหลักสูตรให้เพียงพอกับความต้องการ เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ได้ตามเป้าประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาที่วางไว้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการนิเทศติดตามผลการสอนมีน้อย ดังนั้น โรงเรียนควรมีการปรับปรุงระบบการนิเทศการติดตามผลการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและต่อเนื่อง

1.2 ผู้เกี่ยวข้องกับการนำหลักสูตรไปใช้ควรให้ความสำคัญและเข้าใจกระบวนการบริหารและจัดการหลักสูตรเพื่อให้การพัฒนาหลักสูตรของแต่ละกลุ่มสาระได้พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

1.3 ฝ่ายบริหารและฝ่ายวิชาการควรให้การสนับสนุนในการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนอย่างเต็มที่เพื่อขวัญและกำลังใจให้แก่ครูผู้สอน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประเมินหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ของสถานศึกษา

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยโดยใช้รูปแบบการประเมินอื่น ๆ นอกเหนือจากรูปแบบของไทเลอร์มาใช้ในการประเมินหลักสูตร

2.3 ควรมีการศึกษาเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดด้านต่าง ๆ ที่มีมาตรฐานเพื่อใช้ในการประเมินหลักสูตร

2.4 ควรศึกษาความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการดำเนินการตามหลักสูตรเพื่อได้ทราบความต้องการในการดำเนินงานของบุคลากรได้ถูกต้องและตรงประเด็นมากที่สุด

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. (พิมพ์ครั้งที่ 1) กรุงเทพฯ :

โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

_____. (2548). การวัดและการประเมินอิงมาตรฐานการเรียนรู้ตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.)

กรมวิชาการ. (2546). การจัดการเรียนรู้อิงมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ตามหลักสูตร การศึกษา

ขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

_____. (2546). การศึกษาการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ที่เน้นทักษะการสื่อสารตามหลักสูตรการ

ศึกษาขั้นพื้นฐาน กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.

_____. (2546). รายงานการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา กรุงเทพฯ

: ม.ป.ท.

_____. (2546). รายงานการติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรสถานศึกษา ระดับมัธยมศึกษา กรุงเทพฯ

: ม.ป.ท.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (ตุลาคม 2549). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติผลสัมฤทธิ์ทาง

การเรียนรู้ (GAT) ระดับประเทศ รวมทุกสังกัด ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2545. สืบค้นเมื่อวันที่

11 ตุลาคม 2549, จาก <http://bet.obec.go.th/nt.gat45/stal/th1600.htm>

สำนักงานพัฒนาการ ศึกษาและวัฒนธรรม. (2546). สรุปผลการดำเนินงาน โครงการติดตามผล การดำเนินงาน

หลักสูตรสถานศึกษา, ม.ป.ท.

สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2531). การประเมินโครงการ : ทฤษฎีและการประเมิน. ม.ป.ท.,